

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VIII. RAZRED
XXVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2023.)
DRŽAVNA RAZINA**

Ispit ima **37 zadataka**. Točni odgovori vrijede ukupno **100 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedeni su u zagradama ili odvojeni kosom crtom.**

1. zadatak

- b)** Ivan Kukuljević Sakcinski
- d)** žakan Juraj iz Roča
- a)** Crnorizac Hrabar
- c)** grof Janko Drašković

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima *a), b), c) i d) sastavnicu*. Svaka točno uparena sastavnica vrijedi 1 bod.

2. zadatak

Bogoslav Šulek

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
Pogreškom se ne smatra ako učenik umjesto imena Bogoslav napiše Bohuslav.

3. zadatak

Ljudevit Gaj, predlažući jednoslovni sustav i uporabu dijakritičkih znakova, reformirao je **slovopis** hrvatskoga jezika.

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

4. zadatak

Svoje nezadovoljstvo dogovorom hrvatskih i srpskih jezikoslovaca u Novome Sadu **1954.** godine i njegovim posljedicama za hrvatski jezik mnogi hrvatski jezikoslovci, književnici i kulturni djelatnici izrazili su 1967. godine u dokumentu **Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika** / „**Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika**”.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dva podatka. Svaki točan podatak koji je gramatički i pravopisno točno napisan vrijedi 1 bod.

5. zadatak

a) „Za ovogodišnju Nobelovu nagradu za mir predloženo je, uzevši u obzir sve pristigle prijave, pojedinačne i kolektivne, 305 kandidata, najmanji broj u posljednje četiri godine”, rekao je u veljači 2023. godine glasnogovornik norveškoga Nobelova odbora.

- Ova sastavnica zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti pravopisno točna rečenica vrijedi 2 boda.
Za svaku pravopisnu pogrešku oduzima se 1 bod.
Pogreškom se ne smatra ako je izraz *pojedinačne i kolektivne* napisan u zagradama. Također, zarez nakon izraza *305 kandidata* može biti zamijenjen crticom.

b) Među nominacijama koje su podnesene, priopćio je on na sastanku s novinarima, 212 su pojedinci, a 93 su organizacije.

- Ova sastavnica zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti pravopisno točna rečenica vrijedi 2 boda.
Za svaku pravopisnu pogrešku oduzima se 1 bod.

c) Nagrada se dodjeljuje 10. prosinca, na godišnjicu smrti Alfreda Nobela (1833. – 1896.), izumitelja dinamita i utemeljitelja nagrade.

- Ova sastavnica zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti pravopisno točna rečenica vrijedi 2 boda.
Za svaku pravopisnu pogrešku oduzima se 1 bod.

6. zadatak

a) ime međunarodne organizacije: **Ujedinjeni narodi / Ujedinjenim narodima**

b) ime države: **Republika Hrvatska**

c) ime nadnacionalne zajednice država: **Europska unija**

d) ime sastavnoga dijela veće organizacije: **Europski socijalni fond / Europskog socijalnog fonda**

e) ime dokumenta: **Konvencija o pravima djeteta / Konvencije o pravima djeteta**

f) ime projekta: **Moje pravo na pokret, govor i čitanje / „Moje pravo na pokret, govor i čitanje”**

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera.
Svaki točno napisan i razvrstan primjer vrijedi 1 bod.

Za više pogrešaka unutar istoga primjera oduzima se samo 1 bod. Za napisanu pokratu umjesto punoga naziva ne dobiva se bod.

7. zadatak

Odlučiš učiti, no pozornost ti ubrzo počinje slabiti.	slabjeti
Katkad je uredu ne učiti dugo, ako baš ne moraš, ali	u redu
ima situacija kad moraš i nekoliko sati sijediti u sobi.	sjediti
Svih takve situacije opterećuju, ali ne mogu se izbjeći.	sve/Sve/svakog(a)
Možda ti pomogne što god među savjetima koje ćemo	štogod
prenjeti. Označuj važne činjenice olovkama u boji,	prenijeti
to omogućuje bolje isticanje i zapamćivanje činjenica.	zapamćivanje
Mijenjaj mjesto učenja, to je često dobrodošlo osvježanje.	osvježanje
Daj mobitel majci na čuvanje, neka nebude kraj tebe.	ne bude
Sljedeći te savjete, nesumnjivo ćeš imati bolju svjedodžbu.	slijedeći/Slijedeći

- Zadatak vrijedi **10 bodova** jer ima deset primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

8. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

9. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

10. zadatak

a)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

11. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

12. zadatak

dobroti, si, im, beznađu, kojemu

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaka podcrtana imenska riječ u dativu vrijedi 1 bod.

13. zadatak

a) posvuda/svagdje/Posvuda/Svagdje/svuda

b) naglavačke/naglavce

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno oblikovan i napisan primjer vrijedi 1 bod.

14. zadatak

zanaglasnica: li

vrsta riječi: **čestica**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dvije činjenice.
Točno ispisana zanaglasnica vrijedi 1 bod.
Točno imenovana vrsta riječi ispisane zanaglasnice vrijedi 1 bod.

15. zadatak

Naš prijatelj Jakov uživa u čitanju zanimljivih knjiga koje nam onda ushićeno preporučuje. Jakovljeva je životna filozofija da čitajući knjige otkrivamo nove svjetove i da se ništa ne može usporediti s dodiranjem prolistanih stranica i mirisom odstajalog(a)/odstajala/odstajalih papira.

- Zadatak vrijedi **7 bodova** jer ima sedam primjera. Svaka gramatički točno oblikovana i pravopisno točno napisana riječ vrijedi 1 bod.

16. zadatak

Kad zaklopi posljednju stranicu pročitane knjige, činjaše mu se kao da je napuštao dobrog prijatelja.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki gramatički i pravopisno točan primjer vrijedi 1 bod.

17. zadatak

c) Promjene su se zbile poslije njihova povratka.

a) Promjene su se zbile prije njihova povratka.

d) Promjene će se zbiti poslije njihova povratka.

b) Promjene se nisu zbile jer se nisu vratili.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaka točno uparena rečenica i njezino značenje vrijedi 1 bod.

18. zadatak

primjećivati, kazati, (ne) sjetiti se, stvoriti

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno napisan infinitiv vidskoga parnjaka glagola vrijedi 1 bod. **Pogreškom se smatra i pravopisno netočno napisan glagol.**

19. zadatak

preskačem

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

20. zadatak

jotacija	uzvišene
palatalizacija	može
nepostojani a	Pisci/pisci
sibilarizacija	glasnici

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

21. zadatak

s petnaest godina: **priložna oznaka vremena**

znanjem: **dalji objekt / neizravni objekt / indirektni objekt**

s bradom: **imenički atribut / imenski atribut / prijedložni atribut**

sa strahopoštovanjem: **priložna oznaka načina**

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer traži četiri činjenice. Svaka točno određena služba u rečenici prijedložnome izrazu ili imenici vrijedi 1 bod.

22. zadatak

apozicija	rečenični član koji apozicija pobliže označuje
pjesma	subjekt
pjesnika	atribut / imenički atribut / imenski atribut

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer traži četiri činjenice. **Svaka točno ispisana apozicija vrijedi 1 bod.** **Svaki točno određen rečenični član koji apozicija pobliže označuje vrijedi 1 bod.**

23. zadatak

Ništa nije tako iskreno kao dječji osmijeh **niti** ga (išta) može zamijeniti. / **Niti** je što (išta) iskreno kao dječji osmijeh **niti** ga (što/išta) može zamijeniti. / Ništa ne može zamijeniti dječji osmijeh **niti** je (išta) tako iskreno.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. **Pogreškom se smatra pravopisno netočna rečenica (npr. nepotrebno uporabljen zarez) ili nepotrebno ponavljanje istih riječi / rečeničnih dijelova (npr. Ništa nije tako iskreno kao dječji osmijeh niti može zamijeniti dječji osmijeh).**

24. zadatak

- a) atributna (zavisna surečenica)
- b) pogodbeni/uvjetna (zavisna surečenica)
- c) uzročna (zavisna surečenica) / priložna uzročna (zavisna surečenica)
- d) namjerna (zavisna surečenica) / priložna namjerna (zavisna surečenica)

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaka točno određena vrsta zavisne surečenice vrijedi 1 bod.

25. zadatak

zavisna surečenica	vrsta zavisne surečenice
1. da bi im se moglo dogoditi	objektna
2. da pogriješe	subjektna

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Za svaku točno ispisanu zavisnu surečenicu i imenovanu vrstu zavisne surečenice dobiva se 1 bod.
Pogreškom se smatra ako se zavisna surečenica ispisuje bez veznika.

26. zadatak

Budući da / Zato što / Zbog toga što / S obzirom na to da je (problem) bio skriven u moru mogućih rješenja, nisu (ga) odmah uočili (problem). / Nisu odmah uočili problem **jer / zato što /zbog toga što / s obzirom na to da** je bio skriven u moru mogućih rješenja.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Samo gramatički i pravopisno točno preoblikovana rečenica vrijedi 1 bod.

27. zadatak

a) **Suočivši se** s nekom složenom situacijom, moraš sabrano potražiti rješenje problema. / Moraš sabrano potražiti rješenje problema **suočivši se** s nekom složenom situacijom.

b) Probleme možeš riješiti **ne gubeći** samopouzdanje i vjeru u sretan ishod. / **Ne gubeći** samopouzdanje i vjeru u sretan ishod, probleme možeš riješiti. / **Ne gubeći** samopouzdanje i vjeru u sretan ishod, možeš riješiti probleme.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer treba preoblikovati dvije zavisnosložene rečenice. Svaka gramatički i pravopisno točno preoblikovana rečenica vrijedi 1 bod.

28. zadatak

Teško je zamisliti nešto **bolje** od onoga što je zamijetila pogledavši **dolje**.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Ako su oba homonima zamijenjena svojim antonimima, dobiva se 1 bod.

29. zadatak

a) A onda je **nacrtao/narisao** veliki **crveni Mjesec** i **objesio** ga na **najvišu granu**.

- Ovaj dio zadatka vrijedi **1 bod**. **Bod se dobiva ako su svi dijalektizmi točno zamijenjeni riječima/oblicima riječi standardnoga jezika.**

b)

obesil: glas / ne prelazi u o (na kraju riječi) / vokalizacija / neprovođenje vokalizacije II ekavski odraz glasa jata / ekavski izgovor (glasa jata)

- Ovaj dio zadatka vrijedi **1 bod** jer treba navesti jedno obilježje kajkavskoga narječja.

30. zadatak

- a) elektronička pošta / elektroničku poštu / e-pošta / e-poštu
- b) elektronička poruka / elektroničku poruku / e-poruka / e-poruku

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki predloženi hrvatski izraz točno povezan s odgovarajućom rečenicom vrijedi 1 bod.

31. zadatak

frazem	značenje frazema
idu na ruku / ići na ruku	podupirati koga u nastojanju ili radu
(sve) išlo od ruke / ići od ruke	biti vješt u čemu, uspijevati

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki frazem točno uparen sa svojim značenjem vrijedi jedan bod.

32. zadatak

Nadamo se / da si / i sam / s lakoćom / riješio / zadatke.

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

33. zadatak

Prijateljstvo je **dâr**, ali ga treba **zaslúžiti**.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera.

Točno označen naglasak na svakoj istaknutoj riječi vrijedi 1 bod.

34. zadatak

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom** cjelovitom/necjelovitom rečenicom navodi traženi podatak: **nedostatak prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika o kojemu se govorilo u televizijskoj emisiji / gledanje televizijske emisije u kojoj se govorilo o nedostatku prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika**. Učenik se može poslužiti i citatom.

Npr.

- Konkretna povod za to bila je televizijska emisija u kojoj se govorilo o problemu nedostatka prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika.
- Povod je bio nedostatak prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika, o kojemu je bilo riječi u jednoj televizijskoj emisiji.
- „... jedno je jutro s majkom gledao na nacionalnoj televiziji vijesti u kojima se govorilo o nedostatku prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika.”
- vijest o nedostatku prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika
- nedostatak prevoditelja hrvatskoga znakovnog jezika (*minimalan odgovor*)

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočne, neodređene ili preopćenite činjenice** ili ako **odgovor nije jezično točan**.

- „Hajde, ti si ferovac, napravi nešto.”
- Povod su bile mamine riječi.
- nedostatak prevoditelja
- vijesti na televiziji / gledanje televizije

35. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

36. zadatak

- Zadatak vrijedi **2 boda**.

Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točno** navodi **dva** od više mogućih dijelova aplikacije navedenih u tekstu: **kviz s različitim oblicima pitanja i odgovora, rječnik hrvatskoga znakovnog jezika sa svim gestama, sustav skupljanja bodova, liste poretka.**

Npr.

- 1. kviz s različitim pitanjima i odgovorima / kviz
- 2. rječnik hrvatskoga znakovnog jezika / rječnik
- 1. kviz s različitim oblicima pitanja i odgovora
- 2. sustav skupljanja bodova / skupljanje bodova
- 1. skupljanje bodova
- 2. lista poretka

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točno** navodi samo **jedan traženi podatak** iz teksta ili je **jedan od podataka netočan/općenit.**

Npr.

- 1. kviz s različitim pitanjima i odgovorima
- 2. _____
- 1. kviz znanja (*netočno*)
- 2. skupljanje bodova

Učenik ne dobiva **nijedan bod** ako navodi **oba netočna ili preopćenita podatka.**

Npr.

- 1. geste
- 2. bodovi

(Oba su odgovora preopćenita.)

- 1. igra
- 2. znakovni jezik

37. zadatak

- Zadatak vrijedi **2 boda**.

Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama** interpretira podatke iz teksta i navodi **više od jednoga obilježja** *Gestikulatora* koji privlače mlade korisnike: **zamišljen je kao igra s kvizovima; uči se znakovni jezik na interaktivniji način; ima obilježja svojevrzne društvene mreže; maleno dnevno opterećenje (10 do 15 minuta); igrificirana aplikacija uvođenjem sustava skupljanja bodova i listama poretka; nudi interaktivno učenje u kojemu korisniku sustav vrednuje ispravnost izvođenja geste i daje povratnu informaciju**. Učenik se može poslužiti i citatima ili njihovim parafrazama.

Npr.

- *Gestikulator* je zamišljen kao igra s kvizovima i to ga čini zanimljivim kao i pokušaj Nikole, Lovre i Brune da ga dodatno igrificiraju uvođenjem bodovanja i listi poretka.
- Mladi vole igre i kvizove, a *Gestikulator* je baš tako zamišljen. Uz to ima i obilježja „svojevrzne društvene mreže”, pa je privlačan mladima.
- Možeš naučiti znakovni hrvatski jezik i pritom se zabaviti. Naučit ćeš sve geste i provjeriti izводиš li ih točno, ali se i družiti s drugima jer je to i svojevrzna društvena mreža.

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama** na temelju **jednoga obilježja** *Gestikulatora* objašnjava zašto može biti privlačan mladima. Učenik se može poslužiti i citatom.

Npr.

- „*Gestikulator* je zamišljen kao igra s kvizovima u kojoj se uči znakovni jezik na interaktivniji način.”
- Korisnici se mogu međusobno dodati kao prijatelji te pratiti međusobni napredak, pa je to svojevrzna društvena mreža.
- Mogu se igrati jer postoji sustav bodovanja i liste poretka.

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočne, neodređene ili nevažne** podatke / ako **odgovor nije jezično točan**.

Npr.

- Postoje razne aplikacije za učenje znakovnoga jezika, ovo je jedna od njih.
- Aplikacija ima više dijelova.
- Geste vidiš na videu.